

LAKIALOITE 108/2000 vp

Laki sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoite käsittelee ottovanhempien isyysloma-kauden pidentämistä vähintään 6 ja enintään 18 arkipäivään. Isyysloma voidaan pitää enintään neljässä jaksossa. Tarkoituksena on parantaa ottoperheiden asemaa ja saattaa heidät isyysloman osalta yhdenvertaiseen asemaan biologisten perheiden kanssa.

Suomeen adoptoidaan vuosittain noin 200 lasta ulkomailta ja näistä suunnilleen yli puolet on alle kolmivuotiaita tullessaan Suomeen. Lapsen adoptoiminen ulkomailta aiheuttaa monenlaisia kustannuksia ja järjestelyongelmia perheille. Asiakirjojen käännökset, palvelumaksut ja erityisesti lapsen noutomatka ja oleskelu ulkomailta tuovat perheille lisäkustannuksia, joihin ei saa yhteiskunnalta mitään tukea.

Uusi perheenjäsen joutuu sopeutumaan outoon ympäristöön, ihmisiin, kieleen, kulttuuriin ja jopa ilmastoon. Myös muut perheenjäsenet, vanhemmat, sukulaiset ja muut lapset tarvitsevat yhteistä sopeutumisaikaa tavallistakin enemmän. Lapsen ja vanhemman välinen yhdyside ei synny hetkessä. Suomessa äidit voivat äitiyslomalla olla poissa työelämästä ja hoitaa vastasyntyntä lastaan tämän ensimmäisten elin-kuukausien ajan. Suomalainen vanhempainlo-
majärjestelmä tukee näin perheenjäsenten yhdessäoloa ja yhteenkuuluvuutta.

Ottovanhempien vanhempainlomakausi on kuukauden lyhyempi kuin mitä yleinen 263 päivän vanhempainlomakausi. Ottoisä on oikeutettu vain 6 arkipäivän pituiseen isyysrahaan. Biologisilla isillä isyysrahakausi on enintään 18 arkipäivän pituinen: 6—12 arkipäivää äitiysrahakaudella ja äitiys- tai vanhempainrahakaudella vielä 6 arkipäivää. Vuoden 2001 valtion talousarvioesityksen johdosta eduskunnalle annetaan hallituksen esitys sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta siten, että isyysloman voi pitää enintään neljässä jaksossa.

Sairausvakuutuslakiin tehtiin vuonna 1996 ottovanhempien asemaa koskevia parannuksia, mm. ottovanhemman vanhempainlomakauden enimmäisaikaa pidennettiin vähintään 180 arkipäivän pituiseksi. Lakialoitteessa ehdotamme ottovanhempien vanhempainlomakauteen muutosta siten, että myös ottoisällä on oikeus vähintään 6 ja enintään 18 arkipäivän isyyslomaan ja että isyyslomakausi voidaan pitää enintään neljässä jaksossa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 23 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1210/1996, seuraavasti:

23 §

Ottolapsen hoidon johdosta suoritetaan vanhempainrahaa 21 §:n 4 momentissa tarkoitettulle vakuutetulle tai hänen puolisolleen jokaiselta arkipäivältä, jonka hoito jatkuu, kunnes lapsen syntymästä on kulunut 234 arkipäivää, kuitenkin vähintään 180 arkipäivältä. Kun ottolapseksi on samanaikaisesti otettu yhtä useampi lapsi, vanhempainrahan suorittamisaikaa pidennetään

60 arkipäivällä kutakin yhtä useampaa lasta kohti. Edellä 21 §:n 4 momentissa tarkoitettulla vakuutetulla on oikeus vähintään kuudelta ja enintään kahdeksaltatoista arkipäivältä suoritettavaan isyyysrahaan vanhempainrahakaudella enintään neljässä eri jaksossa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2000

Raija Vahasalo /kok
Marjukka Karttunen-Raiskio /kok
Erkki Kanerva /sd
Eero Akaan-Penttilä /kok
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Tuula Haatainen /sd

Inkeri Kerola /kesk
Niilo Keränen /kesk
Päivi Räsänen /skl
Håkan Nordman /r
Marjaana Koskinen /sd